

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. LIV. Res judicata, Decisio, Præjudicia, Praxis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

polyt. de Marfil. in l. qui ignorans. n. 3. ff. de fals. Oldrad. consil. 214. Alex. consil. 28. lib. 1. Cravett. consil. 70. num. 6. Tiber. Decian. respons. 13. n. 81. vol. 2. Philipp. Matth. 1. Consil. Marp. 21. num. 21. Unde & verba prolata ad effectum & finem reservandi non operari aliquam acquisitionem de novo dixit Geminian. consil. 108. col. 2. ante med. vers. his premittis. Huc optime facit text. in l. 6. §. si in venditione, in fin. ff. commun. pred. ubi si venditor adium excipiat, & servitum reservet, quam dixit Titio deberi, licet emtor consenserit, si tamen in veritate comperitur, nullam servitum Titio deberi, talis reservatio nihil operabitur.

Intellige verum, si scilicet de jure competat, jus reservatum ad jus reservantis conservandum. Cravett. consil. 29. n. 8. & consil. 127. n. 7.

II.

Reservatio presupponit jus reservatum antecedere. Consil. Argent. 1. consil. 24. n. 38. quia, quod non est, reservari nequit, l. 2. ff. de usufr. cap. super 5. de renunciat. l. adeo 7. §. quod si toto 5. ff. de acquir. domin. l. 4. ff. locat. Oldendorp. 2. Consil. Marp. 5. n. 41. & ex nihilo nihil fit, juxta Philosophum, quem citat Bald. in l. si quidem in 2. notab. per ill. text. si mancip. ita fuerit alien. ne manumitt. Consil. Arg. 1. consil. 24. n. 38. cum reservatio nihil juris tribuat illi, in quem dirigitur, si prius jus non habebat. l. minor. 39. §. 1. & ibi gloss. de Evict. Angel. in l. scripturas. C. qui prior in pignor. & in l. omnes. C. de prescript. 30. annor. Natt. 3. consil. 627. n. 10. & reservatio, non reperiens reservabile, nihil operetur, Angel. in l. si quis legaverit, ibique Bart. de legat. 1. Natt. 3. consil. 626. n. 198.

III.

Reservatio in aliqua dispositione declarat, quid & quantum ibi comprehensum sit. Cravett. consil. 214. n. 14. p. 2. Knichen. in Comment. de Saxon. non provoc. jur. cap. 5. quod est de regalibus. n. 28. pag. m. 242. Eximens enim aliqua reservando, reliqua concessisse videtur, quia exceptio & reservatio declarat regulam, idem Knichen. part. 2. de invest. pact. cap. 1. n. 113. Unde, etiam reservatio specialis, Wir behalten uns bebor die vier Malefiz. Fälle / aperto Marte in reliquis concessionem infert, vide Rosenthal. de feud. tom. 1. cap. 5. concl. 7. n. 8. in addit. lit. D. & tom. 2. cap. 12. conclus. 1. n. 34. in addit. lit. K. Quin imò Reservationem declarare observationem subsecutam, ex Cravett. consil. 211. num. 8. & seqq. refert Bertazol. 1. consult. decis. consil. 21. num. 54.

IV.

Reservatio unius inducit abdicationem cæterorum, l. 12. §. 42. ibi nam hac ff. de instructo & instrum. leg. l. 12. ff. de jurisdictione. Thom. Michael. de jurisdictione. concl. 35. lit. c.

V.

Reservatio inficit titulum & illum ipso jure annulat, cap. si eo tempore 45. de Elect. in 6. quia est tam malignæ naturæ, ut quicquid invenit destruat, & in oppositum ducat, Menoch. recuper. possession. remedia. 15. n. 444.

CAP. LIV.

Res judicata, Decisio,
Præjudicia, Præ-

XIS.

Axioma I.

Non exemplis judicandum, sed cujusque causæ momenta consideranda & ponderanda, atque ex his judicandum est, cum vel minima circumstantia sæpenumero jus variet: ideoque præjudicia pondus nullum habent, nisi facta ipsa casusque evenientes sibi peræque similes fuerint, Frideric. Pruck. lib. 1. consil. 42. num. 13. Data enim dissimilitudine etiam leviuscula omnes præjudicii vires auferuntur, Everhardus in Topic. loc. à simili. Pruckman, d. l. num. 14. cum disparitas facti disparitatem juris operetur, Goedd. 3. consil. 32. num. 189. & 3. consil. 33. num. 424. & ex modica variatione plerumque jus omne mutetur, & modicum fermenti totam massam inficiat, Mynsing. decad. 10. respons. 99. num. 3. siquidem tot seculis nulla reperta causa est, quæ esset tota alteri similis. Quintilianus lib. 7. in præfat. Fieri enim non potest (in exemplis) ut paria sint omnia, idem lib. 5. cap. 13. pag. 309. frequenter etiam optimæ causæ similes sunt malis, & innocens reus multis verisimilibus premitur, idem Quintil. lib. 12. cap. 1. in fin. vix est ulla per omnia alteri similis, idem lib. 5. cap. 2. pag. 252. Itaque indocti advocati esse dixit Albericus de Rosate ad l. 1. de Const. Princip. cum jura non suppetunt, ab exemplis operari petere, & dicere, sic judicatum est, Knichen. de invest. pact. lib. 1. cap. 1. num. 101. Cravett. consil. 592. num. 9. tom. 4. imò miserrimi ingenii eos esse, qui non nisi inventa decisione Dd. propositas quæstiones norunt definire, trad. Paul. de Castr. in l. Clodius in fin. ff. de acquir. hered. Viv. lib. 1. opin. 398. num. 50. Nevizan. lib. 5. Sylv. Nupt. num. 72. pag. 503. Hinc Barbatæ vitio vertitur, quod sæpe allegavit decisiones Rotæ, quæ in rerum natura non essent, ut judices deciperet, prout de eo conqueritur Dauth. de testamentis. num. 150. pag. 197. Si quidem, ut ait Hartman. Pistor. 4. quæst. 25. num. 17. non me latet in judiciis, in quibus plenius deliberandi spatium non superest, multa *taxuque* tractari, & alibi nimirum 2. quæst. 8. num. 30. In judiciis non raro contingere solet, quod Fabianus de Monte in tract. de emt. vendit. p. 3. quæst. 5. in princ. n. 105. monet, ut videlicet multa recipiantur, vel fiant, quia locus vel tempus non patitur plenius deliberandi consilium, ut inquit JCrus in l. 1. de Exercit. action. aliquando pffegat man auch die Urtheil heraus zu focken / Jesaïæ cap. 28. vers. 8. quocirca & in Camera Imper. recepta est sententia, quod vel minimus apex causam facile mutet, quo minus idem judicetur in hac, quam in alia causa, prout testantur Gylm. in Symphorem. tom. 1. part. 1. volum. 1. pag. 213. num. 8. & 9. Fichard. 1. consil. 3. num. 3. Græv. in proem. num. 44. licet è diverso interim non negetur, quod magnum quidem sit habere aliquam decisionem in terminis, Alex. Jafon & alii citati à Wesem,

Wesembecio *consil.* 24. n. 13. Ludov. Gomez. *ad S. equē. num.* 14. *Instit. de actionib.* cum si quis in praxi decisionem alicujus Doctoris in terminis, ut loquuntur, terminantibus habeat, & allegare possit, non facile causa cadat, ea praesertim, quae textu Legis expresso caret, Thomas Trivisan. *lib. 1. decis. in praefat. num.* 13. Petr. Wesemb. *consil.* 38. num. 12. Marpurg. 1. *consil.* 24. n. 24. & 3. *consil.* 33. num. 130. atque hoc respectu sufficiat, in claris Doctoris etiam sine lege loquentis decisionem in terminis habere, Matth. Wesembec. *consil.* 19. num. 63. & *consil.* 195. num. 124. vide latissimè Walter. *de jur. & stat. Dd. cap.* 15. §. 96. pag. 270.

II.

Senatum judicata à probabilibus trahuntur, in exempla, quae Senatores ipsi auctoresque literis mandarunt, quorum & praerogativam esse, reor, in similibus controversiis sentientium. Ren. Chopin. *in praefat. ad mores Paris.* adde Janum. Seguerium, ubi vide citatos auctores varios rerum judicarum & arrestor. n. 2.

III.

Decisiones Camerales pro jure communi censeri & reputari debent, arg. l. 1. de *constitut.* Princip. l. filius 14. ibi: sic enim inveni Senatum censuisse, ad L. Cornel. de falsi. Graven. *in praefat. conclus. Gail. num.* 26. vid. in loco de praedictio *axiom.* 1. Argentorat. 2. *consil.* 86. num. 30. vid. Befold. *in thesaur. verb. Cammer. Gericht p.* 151. ubi in utramque allegat. Sed declarari poterit, si dicatur hoc obtinere in sententiis juris declarationis, non item in sententiis facti decisorii, quia hoc casu vel minima circumstantia jus variare potest.

IV.

Rei judicatae affert praedictum delictum superveniens, cap. ult. extr. de adulter. tollit enim rei judicatae sententiam, cap. ex literis 5. extr. de divort.

V.

Quoties quis simpliciter absolvitur, sive ab integrā actione, toties denuo agenti obstat exceptio rei judicatae, quia res semel apud judicem, acta non est iterum agenda & retractanda, cum alioquin nullus foret litium finis. Ita ergo, si opposita exceptione compensationis, jurisjurandi, &c. reus absolveretur, postea denuo conveniri haud posset.

Limita: modò lapsum fuerit decendium, tunc enim demum sententia vim rei judicatae habet.

VI.

RES JUDICATA pro veritate habetur, l. si non sortem 26. §. baredi 11. ff. de *condict. indeb. l. cum putarem* 36. ff. *famil. hercisc. l. ingenuum* 25. ff. de *statu hom. l. res judicata* 207. ff. de *Regulis Juris. l. 1. C. quando provocare.* Doctores in cap. suborta. de re judicata. Mascard. de *probat. concl.* 1296. num. 14. cum *segg.* Menoch. *consil.* 611. num. 14. & *consil.* 63. n. 3. Surdus *decis.* 170. num. 15. & *decis.* 289. n. 1. & *consil.* 91. n. 2. & *consil.* 106. n. 13. Brunor. à Sole in locis

communib. verb. *sententia* 48. Ant. Monach. *Florent. decis.* 35. num. 1. n. 24. & 35. Mar. Ant. *var. resolut. l. 1. resolut.* 76. n. 2. & *resol.* 94. n. 11. Card. Tusch. *pract. concl. tom. 6. lit. R. concl.* 267. num. 54. cum *segg.* [Rei enim judicatae standum, l. post *sententiam* 9. Cod. de *sentent. & interlocution. l. 1. l. 2. C. de re judic. Goedd. 3. Conf. Marp. 32. n. 171.]*

[Generalis est exceptio in judiciis per lusoriis, sive ubi ex compacto & collusionē colligatorum actum sit: tunc enim res judicata pro veritate non habetur, sed intra quinquennium retractatur, l. 2. m. princip. ff. de *collus. deteg.* ubi Cujacius *in paratit. l. Cod. in fin. l. 27. Cod. de liberal. caus. l. si servus* 108. §. 1. de *legat. l. 1. si per lusorio* 14. de *appellat.*]

VII.

Sententia praesumitur rite & rectè lata, l. Herennius 63. §. Gaja 1. ff. de *Edict. cap. in praesentia* 6. de *renunciat.* Angel. *consil.* 300. Neviz. *consil.* 36. n. 2. Alex. *consil.* 95. *Visis. num.* 9. lib. 2. Paris. *consil.* 108. Pro *solutione. n. 35. cum segg.* lib. 4. Gam. *Lusitan. decis.* 110. num. 5. Mar. Antonin. d. lib. 1. *resol.* 50. n. 30. & *resol.* 71. n. 4. & lib. 3. *resol.* 13. n. 1. Cardin. Tusch. *dict. lit. R. concl.* 267. n. 53. Cald. Pereira de *emt. cap.* 34. n. 40. Rot. *decis.* 94. n. 1. apud Farinac. p. 1. recent.

IIX.

RES JUDICATA facit de albo nigrum, & de nigro album, [Jafon in l. Julianus. ff. de *condict. indeb.* Marant. de *ordin. judic. p.* 6. n. 426. Curtius jun. *consil.* 177. n. 12. vol. 2. Burfat. *consil.* 49. num. 1. volum. 1. Menoch. de *praesumpt. lib. 2. praesumpt.* 67. n. 48.] falsumque mutat in verum, non essentialiter, sed quoad effectum, Castrensi. *consil.* 6. circa fin. *vers. cum igitur. lib. 1. Rom. consil.* 504. In casu. *vers. secundo quia.* Alexand. *consil.* 93. *Reperitus. n. 5. vers. & sententia. lib. 6.* Hyppolit. Riminald. *consil.* 41. n. 7. & *seq.* Curt. senior *consil.* 75. col. 7. num. 11. Curtius junior *consil.* 177. n. 13. lib. 2. Card. Tusch. d. *concl.* 267. num. 54. & 55. Et de non ente ens, & de ente non ens, Jafon. in l. Julianus. *colum. num.* 2. ff. de *condict. indeb.* Curtius junior *consil.* 26. num. 6. lib. 1. & de indebito debitum, & de debito non debitum, [l. cum proponas 8. de *reb. autor. judic. poss.* Vult. 3. *Consil. Marp. 29. n. 3.*] Angel. Aretin. *consil.* 40. *Capio primam. n. 39. & seg. vers. cum sententia.* [Quin imò rem judicatam esse alteram naturam, quae det originem, perimat, augeat & extingvat, dixit Bald. in cap. nosti. de *Elect. & in l. placer. col. 7. C. de*

C. de SS. Eccles. facit eum feudum, quod feudum non fuit. Petr. de Bella Pertic. in Epit. sua feud. cap. 6. n. 10. Curtius jun. de feud. p. 3. m. 15. n. 1. Schrader. de feud. P. 5. cap. 5. n. 13. vers. sexto constituitur feudum. Alex. consil. 1. n. 16. & 24. vol. 5. quos sequitur Henricus à Rosenthal. in tract. de feud. cap. 6. concl. 72.] probatio tamen per evidentiam facti etiam contra rem judicatam obtinet. Mascard. vol. 1. q. pralim. 8. n. 15. seq.

IX.

RES JUDICATA facit jus irretactabile inter partes, l. eleganter 23. §. si quis post 3. de condi. indeb. cap. cum inter 13. de re judic. Alex. consil. 39. col. 2. vol. 6. Decius consil. 445. col. 5. Socinus reg. 16. Cravett. consil. 10. n. 7. Curtius jun. d. consil. 26. n. 6. lib. 1. & consil. 177. n. 12. lib. 2. Paris. consil. 23. num. 218. lib. 1. [etiam illud, quod aliàs jus non est, l. statu liberi à ceteris 29. §. Quintus Mutius 1. ff. de stat. liber. Bald. in l. ingenuum col. 2. vers. concludendo. ff. de stat. hom. Burlat. consil. 139. n. 8. vol. 2. Roland. à Valle consil. 83. n. 12. vol. 1. Vult. 3. Consil. Marp. 21. n. 141. maximè quando sententia lata sit auditis partibus & visis illarum juribus, juxta l. in causa 13. in pr. vers. causa cognita. de minorib. Vult. 3. Consil. Marp. 29. n. 5.] Cardin. Tusch. d. concl. 267. n. 85. ubi n. 86. post Alciat. reg. 3. pres. 9. n. 17. extendit, etiam si sit lata ex contumacia veravel ficta, Rot. decis. 8. n. 1. ap. Farin. p. 1. recent.

Amplia: non solum in eodem, sed & in alio judicio, cap. 2. de except. in 6to. vid. hanc ampliationem deductam à Scaccia de sentent. & re judic. gloss. 14. q. 11. num. 46. seqq. Valenzuela Velasquez tom. 1. consil. 68. n. 44. seqq.

Declara: quod res judicata non præjudicat tertio, vid. Hartm. Pistor. lib. 4. q. 29. Scaccia de sentent. & re judic. gloss. 14. q. 12.

X.

RES JUDICATA inducit notorium, Cravett. consil. 819. n. 4. & efficit rem manifestam, Cephal. consil. 57. n. 34. vol. 1. & consil. 180. n. 2. vol. 2. Tiber. Decian. consil. 55. num. 31. vol. 1. & consil. 17. n. 15. & consil. 19. n. 30. & consil. 54. n. 40. vol. 2.] Abbas consil. 89. In questione. num. 2. & 3. lib. 1. ubi intelligit de notorio præsumpto, refert Cardin. Tusch. d. lit. R. concl. 267. num. 63. [maximè inter easdem personas, cap. fin. de cohabit. Cleric. Jason in l. admonendi. n. 43. ff. de injur. imò & consensum atque approbationem si non expressam, saltem tacitam, cui contravenire amplius non debet, quod semel 21. de Regulis Jur. in 6. l. fundum 11. ff. de servit. rust. præd. l. in diem 9. de ag. plur. arc. l. 1. §. prodest. 14. ff.

quod legat. l. de accessionibus 14. §. fin. de temp. præscript. cap. requisivit. 17. de sponsalib. Cacher. decis. Pedem. 62. n. 18. Vult. 3. consil. 18. n. 74.]

Limita primò in sententia, seu re judicata nulla, nam cum sententia nulla non sit sententia, l. ult. Cod. de sentent. ex brevicul. recitand. Clem. pastoralis. §. ut igitur. de re judic. Tiraq. in boves. §. hoc sermone. limitat. 1. n. 9. ff. de verbor. significat. ideoque non transit in rem judicatam, juxta tradita per Vant. de nullit. titul. Quoties, & intra quod tempus. n. 8. Magon. Lucens. decis. 62. n. 15. & decis. 98. n. 5. Surdus consil. 61. n. 53. Azeved. l. 2. n. 23. tit. 17. lib. 4. nova Recopilat. Mar. Ant. var. resol. libr. 1. resol. 77. n. 14. & resol. 109. n. 3. & 4. Cald. Pereira quaestionum forensium libr. 2. q. 37. à princip. Amatus Rodericus in practica cap. ult. P. 2. n. 10. & 11. nec parit exceptionem rei judicatae, l. 4. §. condemnatum 6. ff. de re judicata. Tiraq. de retractu lig. §. 1. gloss. 2. à n. 5. Petr. Rebuffus ad Leges Gallicæ, tom. 1. tit. de sentent. executiv. artic. ultim. n. 4. pag. m. 256.

Limita secundò in sententia notoriè injusta, ut per Surdum decis. 260. n. 39. & consil. 61. n. 14. quem citat Mar. Antoninus d. lib. 1. resolut. 77. n. 4. ubi n. 13. subdit, injustitiam notoriam æquiparari notoriæ nullitati, Card. Tusch. d. lit. R. concl. 267. n. 109. & seq.

CAP. LV.
Resignatio.

Resignans beneficium resignatione admittit, statim jus suum & possessionem perdit, Abbas in cap. Solicite. num. 10. de restit. spoliat. Rebuff. in praxi benefic. de infirm. benefic. resignat. in gloss. 10. num. 3. Menoch. de recuper. possess. rem. 14. num. 59.

CAP. LVI.
Resistentia.

Axioma I.

Resistere posse perversis, & non facere, est ipsis consentire, cap. qui potest 8. 23. q. 3.

II.

Quoties facultas propriâ autoritate aliquid faciendi conceditur, toties id intelligendum, nisi alter resistat, quia contra resistentem opus est judicio. Ita si testator permiserit legatario propriâ autoritate legatum occupare, hoc aliter non licebit, quàm si heres consentiat, alioquin verò interdictum quod legatorum locum habet. Servitius de vindict. privat. cap. 15. §. 2. n. 2. Idem. est, si alicui concedatur potestas occupandi rem venditam, si emitor statuto tempore pretium non solverit.

(X)

III.